

det for at være dette, at man endnu ikke havde haft Lejlighed til at indhøste tilstrækkelige Erfaringer med Hensyn til Enhedsstyrets Betydning for Kirke- og Skolevæsen. Jeg udtalte, at den Praktis, der var indført siden 1912, svarede ikke til de Aftaler, man da havde Kirke- og Skolestyrelsen vedrørende, men at jeg haabede, at man nu igen vilde naa tilbage til at faa et saadant Forhold etableret fra Kirke- og Skolestyrelsens Side til Direktionen for Grønland, at man kunde faa fuld og rig Forbindelse mellem Kirke- og Skolevæsenet i Danmark og Kirke- og Skolevæsenet paa Grønland.

Det ærede Medlem Hr. Povlsen udtalte, at han troede ikke, at den Reform, der nu var sket, og som bestod deri, at for Fremtiden vilde man i Kirkeministeriet have samlet Akterne de grønlandske Kirke- og Skolesager vedrørende i Ministeriet, vilde betyde noget. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fejl i saa Henseende. Der er nemlig nu skaffet til Veje den Mulighed herfor, at Sagerne kan bearbejdes i Departementet. Da det ærede Medlem var Kirkeminister, havde man vist afskaaret sig fra Muligheder i denne Henseende, men denne Mulighed er nu til Stede og vil blive udnyttet.

I Forbindelse med dette Spørgsmaal staar Spørgsmaalet om en eller to Provster. Jeg indrømmer det ærede Medlem Hr. Povlsen, at hvis man har en selvstændig Styrelse i Kirke- og Skolesager for Grønland, kan man lettere have to Provster, end man kan, naar Talen er om det andet Styre. Da Forholdet altsaa staar saaledes, at vi maa indhøste en Række Erfaringer endnu, inden vi kan afgøre Spørgsmaalet endeligt, maa jeg holde Spørgsmaalet om enten en eller to Provster for Grønland flydende. De to Ting hører sammen. Jeg antager, at det ærede Medlem vil indrømme, at skal man fortsætte i den nuværende Form, har Eksistensen af 2 Provster nogen Vanskelighed med Hensyn til Ledelsen af Kirke- og Skolespørgsmaal paa Grønland.

Der er fra forskellig Side udtalt Glæde over de nye Bestemmelser, som dette Lovforslag indeholder vedrørende Skoleforholdene paa Grønland; men man har samtidig sagt, at vi herved ikke maa tro, at nu kan der indføres en dansk Forstand almindelig ordnet Undervisning i Grønland, og at navnlig det danske Sprog, som er taget op, kan komme ind som en Bestanddel af den grønlandske Skole hele Grønland over. I de 175 Bygder, man nu har

derovre, hvor Forholdene jo er yderst forskellige, gaar Udviklingen dog i Retning af, at man samler sig til noget større Bygder end hidtil. Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen nævnte nogle Tal fra Tider, der ligger langt tilbage. Der har siden den Tid været en stadig Fremgang i Retning af, at Bygderne bliver større, og der skabes derved ogsaa bedre Forhold med Hensyn til Skolens Ordning. Jeg kan i saa Henseende oplyse, at nu har man en Bygd deroppe paa 510 Beboere. Af 175 Bygder, der nu findes, er der 74, der har færre end 50 Beboere, men i 1910 var der 93 — en ret stor Forskydning. Der er nu 58 Bygder med mellem 50 og 100 Beboere; i 1910 var der kun 51. Endelig er der nu 43 Bygder med over 100; i 1910 var der kun 39. Alle disse Tal viser jo en Bevægelse i den nævnte Retning. Men selvfølgelig er der endnu langt frem, inden man kan faa et Skolevæsen deroppe, der i nogen Maade ligner det danske i Almindelighed. Spørgsmaalet om det danske Sprogs Stilling i disse Skoler er — det maa man først og fremmest forstaa — bestemt af Grønlændernes Ønsker. Forholdet er dette, at Grønlænderne selv ønsker det obligatorisk. Det er dog en Ting, som ikke lader sig udføre i Virkeligheden deroppe, og Meningen med den Bestemmelse, der er sat ind i Loven, er den, at der tages et tilbørligt Hensyn til, om det kan gøres. Men der tilbydes dansk Undervisning saa vidt mulig i alle Skoler. Jeg tænker, at under denne Form vil alle være enige om, at naar der er et almindeligt Ønske deroppe i den Henseende, kan det ogsaa tilbydes, og det vil ogsaa være ganske nødvendigt, at enhver Grønlænder maa, hvis de skal naa frem til Selvstændighed i kulturel Henseende, have Adgang til, hvor de kan det, at lære et Kultursprog, og her maa det jo blive det danske.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen nævnte, at man skulde ikke indskrænke sig til to Efterskoler. Jeg gør opmærksom paa, at der staar ogsaa fire i Lovforslaget, to i Sydgrønland og to i Vestgrønland. Endelig skal jeg overfor det ærede Medlem Hr. Povlsen nævne, at naar Talen er om de unge Grønlænderes videre Uddannelse herved i Danmark, er jeg ganske enig med det ærede Medlem i, at denne maa ikke ordnes saadan, at de kommer herved væsentlig for at forberede sig til en Eksamen. Men jeg tror efter de Erfaringer, jeg har haft rent personlig vedrørende dette Spørgsmaal, at deres Ophold herved bør planlægges me-